

mgr Beata Jamrógiewicz
Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Społecznych
Instytut Nauk Socjologicznych

Promotor: dr hab. Beaty Szluz, prof. UR Rzeszów

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

ŚWIAT SPOŁECZNY TWÓRCÓW SZTUKI Z CHOROBA PAKINSONA

Przedmiotem badań podjętych w dysertacji uczyniono subiektywny obraz społecznej rzeczywistości osób z chorobą Parkinsona – twórców sztuki. Zmierzono do uchwycenia i zobrazowania tego, w jaki sposób osoby z chorobą Parkinsona, twórcy sztuki, postrzegają ten świat oraz zajmowane w nim przez siebie miejsce. Dysertacja składa się z trzech części: teoretycznej, metodologicznej i empirycznej oraz wstępu i zakończenia. Wskazane treści zaprezentowano w sześciu rozdziałach. W rozdziale pierwszym omówiono pojęcie zdrowia i choroby, przedstawiono socjologiczne teorie zdrowia i choroby oraz typologię chorób przewlekłych. Uwzględniono także konieczność wyjaśnienia pojęcia niepełnosprawności oraz postaw społecznych wobec niepełnosprawności. W rozdziale tym podjęto także problematykę specyfiki choroby przewlekłej Parkinsona oraz poddano analizie indywidualne i społeczne konsekwencje choroby Parkinsona. W rozdziale drugim podniesiono problematykę sztuki osób z niepełnosprawnością, przedstawiono definicje oraz teorie twórczości. Omówiono również terapeutyczną funkcję sztuki na przykładzie arteterapii oraz problematykę choroby jako „bodźca twórczego”. Rozdział trzeci, będący wprowadzeniem do części empirycznej dysertacji, rozpoczęły rozważania wokół koncepcji pojęcia świata społecznego. W rozdziale tym przedstawiono ponadto problemy badawcze i cel badań. Scharakteryzowano metodę badawczą, grupę badaną i przebieg badań. W dalszej części rozdziału omówiono sposób zbierania i opracowywania materiałów badawczych. Rozdział czwarty przedstawia doświadczenia biograficzne osób z chorobą Parkinsona przed zachorowaniem, z uwzględnieniem wzorców instytucjonalnych, biograficznych schematów działania, trajektorii biograficznych oraz przemiany biograficznej badanych osób. W rozdziale piątym podjęto próbę ukazania sposobów doświadczenia trajektorii choroby przewlekłej,

metamorfozę biograficzną, nowe schematy działania i życie codzienne badanych. Rozdział szósty dysertacji przedstawia plany na przyszłość formułowane przez badanych w kontekście choroby.

Głównymi koncepcjami przyjętymi w dysertacji były: klasyczna koncepcja Talcotta Parsonsa, Eliota Freidsona, Ervinga Goffmana oraz Edvina Lemerta. Paradygmatem socjologicznym stanowiącym podstawę do badań empirycznych był interakcjonizm symboliczny Herberta Blumera, Anselma Straussa i Alfreda Schütza. Nawiązano także do rozwiniętej przez A.L. Straussa i B.G. Glasera teorii ugruntowanej. Podjęcie eksploracji w obszarze choroby i twórczości w relacji socjologii z medycyną uzasadniono także dyrektywą sformułowaną przez Roberta Straussa oraz koncepcją Gordona Horobin.